

PROGRAMOVÉ PROHLÁŠENÍ SVAZU PRŮMYSLU A DOPRAVY ČR PRIORITY A POŽADAVKY V OBLASTI ENERGETIKY A KLIMATICKÉ ZMĚNY 2021

Dokument doplňuje Programové prohlášení Svazu za oblast energetiky a klimatické změny. Obsahuje základní priority, prosazované principy a požadavky. Vychází z diskusí v členské základně a v Expertním týmu Svazu pro energetiku a klimatickou změnu. Představuje požadavky zejména ve vztahu k vládě ČR, zejména na rok 2021.

1) EVROPSKÁ ENERGETICKÁ POLITIKA

- Prostřednictvím nového energetického zákona připravit úplnou transpozici odpovídajících částí zimního balíčku. **Implementovat směrnici (EU) 2019/944 tak, aby jednotlivé zdroje a subjekty měly rovný přístup na trh (včetně odpovědnosti za odchytku a přístupu do sítí), bez technologických omezení s tím, že případné zavádění kapacitních mechanismů bude dočasné, podmíněné odstraněním regulatorních distorzí a přeshraniční otevřeností mechanismů.**
- **Prosazovat reálný cíl snížení emisí skleníkových plynů v roce 2030, který bude založen na kvalitní dopadové studii na úrovni jednotlivých členských států a zohledňující jednotlivé sektory.** Obdobně požadovat dopadovou studii také při případném navýšení cíle pro podíl energie z obnovitelných zdrojů a navýšení cíle pro energetickou účinnost. Při vyjednávání použít výstupy z vlastní studie dekarbonizace. V případě navýšení cílů současně požadovat předložení ochranných a kompenzačních opatření.
- Respektovat specifika některých odvětví, pro která bude dosažení dekarbonizace extrémně nákladné, kvůli emisím skleníkových plynů z výrobních procesů (výroba cementu, oceli), pro které technologie zatím neexistují či jsou pouze ve stádiu vývoje.
- **Prosazovat pravomoc členských států stanovit si své příspěvky k evropským klimaticko-energetickým cílům dle národních specifik a ekonomických možností a stanovit si vlastní trajektorii dosažení dekarbonizace pomocí národních opatření respektujících technologickou neutralitu.**
- **Při plnění cílů OZE vycházet, v rámci možností daných evropskou legislativou, z nákladové efektivity jednotlivých technologií a prosadit zachování technologické neutrality pro výstavbu nových i modernizaci stávajících elektráren.**
- **Plnit cíl energetické účinnosti za maximálního využití evropských zdrojů v rámci alternativního schématu s cílem minimalizovat finanční zátěž konečného spotřebitele** a naplnit příkladnou roli státu v oblasti energetické účinnosti. Realizovat dodatečná alternativní opatření definovaná ve Vnitrostátním klimaticko-energetickém plánu, například dobrovolné dohody. Aktivně komunikovat téma energetických úspor veřejnosti skrze informační kampaň.
- **Aktivně se zapojit do přípravy budoucí legislativy týkající se plynárenství na EU úrovni a prosazovat v dlouhodobém časovém horizontu zachování duálního energetického systému založeného na vzájemné provázanosti elektroenergetického a plynárenského systému, tzv. sector couplingu. Odstranit stávající legislativně-regulatorní bariéry pro rozvoj obnovitelných plynů a v souladu s vodíkovou strategií EU podporovat jejich rozvoj. Hájit takové závazky v rámci nastavení cílů**

obnovitelných a dekarbonizovaných plynů, která budou respektovat ekonomickou a technologickou realitu a potravinovou bezpečnost EU a budou respektovat reálný potenciál jednotlivých členských států.

2) OBECNÝ ZÁKONNÝ RÁMEC PODNIKÁNÍ V ENERGETICE

- **Zahájit výběr dodavatele nového jaderného bloku v roce 2020. Prosazovat jadernou energetiku jako významnou část energetického mixu ČR a technologie k dosažení dekarbonizace.**
- **V souladu se směrnicí EU o EU ETS poskytovat a vyplatit oprávněnou výši kompenzace nepřímých nákladů EU ETS energeticky náročným odvětvím ohroženým únikem uhlíku.**
- **Stanovit přehledný a jasný harmonogram činností Uhelné komise. V souladu s doporučeními Uhelné komise ČR přijmout takové scénáře útlumu využívání uhlí, které zajistí cenovou dostupnost dodávek elektřiny a tepla a spolehlivý a bezpečný provoz elektrizační soustavy, který neohrozí konkurenceschopnost českého průmyslu na relevantních trzích.**
- V ochraně ovzduší symetricky regulovat velké i malé zdroje znečištění. Zaměřit se na oblasti, kde je redukční potenciál emisí ekonomicky využitelný. V souladu se směrnicí o průmyslových emisích zachovat možnost udělování výjimek z BAT.
- Prosazovat postupný přechod od užití tuhých fosilních paliv v lokálních spalovacích zařízeních k obnovitelným zdrojům energie, alternativním palivům a zemnímu plynu.
- Vytvořit zodpovědný právní rámec pro všechny způsoby ukládání (akumulaci) energie jako prvku pro stabilizaci elektrizační soustavy.

3) NASTAVENÍ PRAVIDEL REGULACE A ERÚ

- Zjednodušit model regulace se zaměřením na regulaci přirozených monopolů (infrastruktury), zajistit transparentní postupy v přípravě regulačních období a cenových rozhodnutí a provádění cenových kontrol a odstranit regulaci tam, kde funguje tržní prostředí (např. dodávky tepla).
- Při nastavení metodiky regulace elektroenergetiky a plynárenství pro následující období vytvořit prostředí, které podpoří aktivity a nezbytné investice pro obnovu a rozvoj sítí a které bude respektovat nové nastupující trendy (především v oblasti dekarbonizace, decentralizace, prosumers, čisté mobility atd.).
- Provést celkovou revizi pohledu na cenotvorbu v oblasti dodávek tepla.

4) ENERGETICKÁ ÚČINNOST, OBNOVITELNÉ ZDROJE A ALTERNATIVNÍ PALIVA

- **Zajistit efektivní využití prostředků z Fondu spravedlivé transformace na podporu transformace uhelných regionů a plnění klimatických závazků.**
- **Zajistit účinné naplňování alternativního schématu energetických úspor**, zejména efektivní čerpání prostředků na kvalitní projekty v oblasti energetické účinnosti z evropských strukturálních a investičních fondů a dalších nástrojů EU. Zajistit účinný monitoring a reporting dosahovaných úspor. Nediskriminovat žádné typy podniků. Nastavit energetickou efektivitu jako společenské téma na roveň kvalitního životního prostředí. Podpořit širší využívání EPC kontraktů. Plnit příkladnou roli státu při dosahování energetické účinnosti na majetku státu.
- Zajistit plnění cílů energetických úspor pro rok 2030 ve stávajícím schématu pomocí alternativních opatření, mimo jiné prostřednictvím vhodně nastavených finančních nástrojů a doplňkového nástroje tzv. dobrovolných závazků mezi státem a utilitami a mezi státem a průmyslovými podniky.

- S ohledem na plnění klimaticko-energetických cílů prosazovat odpovídající promítnutí externalit včetně ceny emisí skleníkových plynů do nákladů na využití fosilních paliv využívaných mimo zařízení EU ETS.
- V souladu se Státní energetickou koncepcí a s cílem dosáhnout odklonu od užití uhlí v konečné spotřebě v domácnostech prosazovat srovnání ekonomických podmínek účinných centralizovaných a decentralizovaných zdrojů tepla při úhradě emisí a dalších externalit. Úhrada za emise a další externality by měla zohledňovat negativní vlivy na kvalitu ovzduší a zdraví obyvatel při využívání tuhých fosilních paliv.
- Nastavit dlouhodobou strategii teplárenství tak, aby byl umožněn řízený přechod soustav centrálního zásobování teplem na nízkouhlíkovou energetiku.
- Podporovat rozvoj alternativních paliv a energeticky úsporných vozidel, zajištěním dobíjecí a plnicí infrastruktury včetně dobíjení v bytových a rodinných domech a zajištěním dostatečné kapacity sítí.
- Vytvářet příznivé podmínky pro podporu a rozvoj obnovitelných a dekarbonizovaných plynů, při zachování konkurenceschopnosti plynu jako paliva s vysokým potenciálem pro snížení emisí.
- Nastavit podmínky pro podporu všech podporovaných zdrojů energie po roce 2020, a to vč. legislativního rámce pro aukční (tržní) mechanismus pro nové obnovitelné zdroje. Z aukčního mechanismu nevylučovat žádné technologie.
- Zajistit nastavení Modernizačního fondu včetně notifikace veřejné podpory u Evropské komise tak, aby 1. výzva byla vypsána co nejdříve v roce 2021. Nestanovovat nová národní omezení pro způsobilost projektů.
- Aktivně se zapojit do Plánu na podporu oživení a odolnosti.

V Praze dne 16. 9. 2020